

Opdrachtenkaart 1

Mobilisatie en inval – 1940-1941

A. In gesprek

Sommige vragen hebben geen goed of fout antwoord. Dat zijn vragen die je aan het denken zetten. Vragen waar je met elkaar over kan praten, misschien wel zonder één antwoord te vinden. Vragen waar misschien meerdere antwoorden op te geven zijn. We noemen dat ook wel 'filosofische vragen'. Hieronder staan een paar die passen bij het filmpje. De vragen zijn ook te vinden in de 'Oarloch yn 'e klasse'-box en op de website

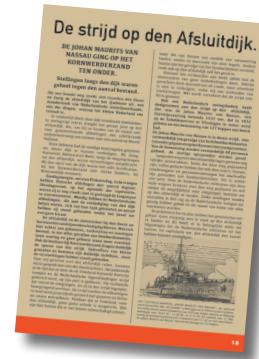
Praat met elkaar over de vragen. Luister naar elkaar en bedenk dat er geen goed of fout is. Misschien verandert jouw antwoord wel tijdens het gesprek. Dat kan, maar het hoeft natuurlijk niet.

- Kun je mensen verplichten om mee te helpen aan de verdediging van een land? Waarom of wanneer wel of niet?
- Wat zou jij ervan vinden als jij of één van je familieleden wordt opgeroepen om mee te helpen bij de verdediging van het land?
- Is een inval van een land in een ander land altijd verkeerd? Of kan een aanval van een ander land ook goed nieuws zijn?
- Wat zou jij willen verdedigen?

B. Bij een bron

Over de inval van Duitsland stonden veel berichten in de kranten. Bijvoorbeeld in Tubantia, het dagblad van Twente. Het krantenbericht is te vinden in de 'Oarloch yn 'e klasse'-box of online op oarlochyneklasse.frl.

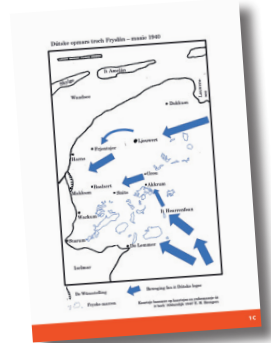
Lees het krantenbericht in tweetallen.

- Kunnen jullie de tekst in het oude Nederlands begrijpen? Wat zijn moeilijke woorden of stukjes?
- Wat kunnen jullie in het krantenartikel vinden over de tijd: hoeveel dagen heeft de strijd bij de Afsluitdijk geduurd?
- Wat kun je in het krantenartikel vinden over de schade die er was na de strijd?
- Wat staat er in het krantenartikel dat jullie nog niet wisten over de strijd bij de Afsluitdijk?
- Wat zou de sluiswachter thuis hebben verteld toen hij na de strijd weer thuis kwam?

C. In de omgeving

Bekijk het kaartje over de Duitse opmars in 1940. Het is te vinden in de 'Oarloch yn 'e klasse'-box of online op oarlochyneklasse.frl. Wat betekenen de kleuren en vormen op de kaart? Waar ligt jullie woonplaats op het kaartje?

Bij de aanval op Noord-Nederland zijn er drie belangrijke orders voor de Duitse eenheden:

1. Zo snel mogelijk Noord-Nederland bezetten
2. De stelling bij Kornwerderzand veroveren met de strategische weg tussen Bolsward en de kop van de Afsluitdijk
3. De havens aan het IJsselmeer in bezit nemen

De verdediging van het Nederlandse leger tegen de Duitse aanval was niet zo sterk. Dat was voor de oorlog al bekend en dus was de grootste opdracht voor de soldaten in Noord-Nederland het vertragen van de inval. Als het Duitse leger te sterk bleek, moesten de soldaten zich terugtrekken in de richting van de Afsluitdijk. Want die moest wel goed worden verdedigd, zodat de Duitsers niet makkelijk naar Noord-Holland konden oversteken. En bij de Afsluitdijk was de verdediging wel sterk!

Soldaten en inwoners van Fryslân waren niet van plan om de Duitsers zomaar een vrije doorgang te

geven naar de Afsluitdijk. Ze vernielden bruggen, hakten gaten in de weg, barricadeerden de weg en probeerden de Duitse soldaten tegen te houden. In de havens lieten ze schepen zinken, zodat het Duitse leger niets aan de haven zou hebben. Ook water werd gebruikt om de Duitsers te keren: er werden stukken land onder water gezet, zodat het Duitse materieel niet verder kon.

Onderzoek:

- Hebben de soldaten en bewoners bij jullie in de buurt ook geprobeerd de Duitsers tegen te houden in 1940?
- Wat hebben ze gedaan?
- Zijn daar verhalen over?

Tip: op oarlochyneklasse.frl staan een aantal tips voor websites over de inval van Duitsland.

Misschien kunnen jullie nog wel meer websites vinden die verhalen vertellen over jullie omgeving in de meidagen van 1940.

D. En nu?

De oorlog lijkt iets van lang geleden uit de geschiedenis. Toch is er op verschillende plekken op de wereld nog steeds oorlogsdreiging. Ook Navo-baas Rutte heeft Europa opgeroepen om zich beter voor te bereiden op dreiging. Misschien kennen jullie wel mensen die daar thuis al mee bezig zijn, misschien doen jullie dat zelf wel. Allerlei organisaties willen mensen wel helpen om zich voor te bereiden op noodsituaties. Zo heeft het Rode Kruis bijvoorbeeld ook een checklist voor een noodpakket.

In deze opdracht gaan jullie op onderzoek uit.

Praat met elkaar over de volgende vragen.

- Waarom zouden mensen denken dat oorlog 'iets van vroeger' is?
- Wat is het verschil tussen de dreiging toen en de dreiging nu?
- Bereiden jullie je voor op noodsituaties? Waarom wel of niet? Hoe?
- Bereiden mensen in jullie omgeving zich voor op noodsituaties?

Voor het antwoord op de laatste vraag gaan jullie onderzoek doen in je eigen omgeving. Bedenk wat jullie willen weten en houd interviews met mensen in jullie omgeving.

Vragen kunnen bijvoorbeeld zijn: Maken mensen zich zorgen? Hoe blijven mensen op de hoogte van het nieuws? Vinden mensen dat ze goed voorbereid zijn op noodsituaties? Hebben ze een noodpakket in huis? Wat wel, wat niet? Maar misschien hebben jullie nog wel meer vragen!

Ga op onderzoek uit en bespreek met elkaar wat jullie gevonden hebben. Hoe zit het bij jullie in de buurt? Wat vinden jullie daarvan? Zouden jullie zelf meer willen doen of niet?